

8%-át, majdnem egymillió embert meghallgatás és bírói ítélet nélkül deportálásra ítélték és pusztulásba döntöttek?!

Ma nincs időnk és főleg lehetőségünk egyoldalú vádak ellen védekezni. De mi felemelt fővel állunk és szembenézünk azokkal. Ha voltak hibáink, azok nem a mi sajtáságos vétkeink voltak, hanem abból a termelési rendszerből következtek, amely egy évszázada irányította a világot, Magyarországot is, és amelynek részese volt minden termelő: keresztény és zsidó egyaránt.

Aki ismeri a történelmet, az tudja, hogy a nemzet örök, a politikai irány változó. Ma ezt látjuk politikai igazságnak, holnap mást. De a politikai irányokon felül van egy örök, emberi igazság, és aki ez ellen vét, az a történelem urának, mindnyájunk mindenható Istenének ítélőszéke előtt nem állhatja meg helyét.

Lehet, hogy a magyar nemzet azt látja helyesnek, hogy a zsidóságot kivesse testéből, de hogyan jelenthetné ez a mindig lovagias magyar nemzet körében a tehetetlen öregek, csecsemők, háborúban megvakult, végtagjaikat vesztett hadirokkantak, fegyvertelen, védtelen emberek kegyetlen kiirtását?!

Találtassék mód a semleges államokkal érintkezésbe lépve arra, hogy a magyar zsidóság még megmaradt néhány százezer tagja kivándorolhasson.

Gyermekeink, öregeink, védtelen asszonyaink, mindannyiunk nevében – akikre a végső pusztulás vár – felemeljük esdeklő szavunkat a keresztény magyar társadalomhoz.

Hiszünk a magyar nemzet igazságérzetében, amely a világ népeitől is igazságot vár és követel, és amely nem kívánhatja, nem engedheti ártatlanoknak ezt a szörnyű pusztulását.

De ha pusztá életünkért esdeklő szavunk hiábavaló lenne, akkor csak az a kérésünk a magyar nemzethez, hogy a deportálást megelőző és azt kísérő borzalmak és kegyetlenségek elhagyásával vessenek itthon véget szenvedéseinknek, legalább szülőföldünkben legyünk eltemetve.⁷³

A felhívás hangvételét a magyar értelmiség feltételezett lelki alkatahoz és befogadókészségéhez szabták. Hatását majdnem lehetetlen meghatározni. A sokszorosításban és terjesztésben részt vevő négy zsidó értelmiségit az első példányok postázása után nem sokkal letartóztatták,⁷⁴ és csak a Lakatos-érában bocsátották őket szabadon a magyar zsidó közösség vezetőinek, különösen Komoly Ottónak jelentős erőfeszítései nyomán (lásd a 29. fejezetet).

Az ellenállás e késői gesztusára majdnem az ún. auschwitz-i jegyzőkönyvek lefordításával és szelektív terjesztésével egy időben került sor. A jegyzőkönyvek pontosan leírták a koncentrációs táborban elkövetett tömeggyilkosság folyamatát és méreteit. Hogy a magyar zsidóságnak ezek az elemei miért nem világosították fel a magyar közvéleményt mindaddig, amíg a vidéki zsidók deportálása gyakorlatilag be nem fejeződött, s hogy az április 25-én lediktált jegyzőkönyveket miért nem terjesztették korábban, az az egyik legmeghökkenőbb rejtély marad, melyet meg kell vilá-